

- * HB door de Gewestelijk Stedenbouwkundig inspecteur (VTP) op 27 dec. 2005
- * HB door ON / (1ste BK) en (2de BK) op 27 dec. 2005
- * UA door alle BP-en bij (1ste BK) en (2de BK) op 27 dec. 2005

De Rechtbank van Eerste Aanleg te **DENDERMONDE** zeventiende kamer, rechtdoende in strafzaken, heeft in haar openbare terechtzitting van 14 december 2005 het hiernavolgend **VONNIS** gewezen:

Not.nr. 66.97.3057/93/7

Griffie nr.

IN DE ZAAK VAN HET OPENBAAR MINISTERIE TEGEN:

1. _____ zonder beroep, geboren te _____ op _____
wonende te _____
2. _____ gepensioneerde, geboren te _____
op _____
wonende te _____

Verdacht van : te

de eerste en de tweede :

door het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering te hebben meegewerkt, of door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat het wanbedrijf niet had kunnen worden gepleegd, of door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden of het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgelokt, als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek

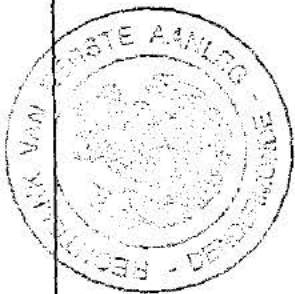
- Bij inbreuk op artikel 44 § 1, 1°, 64, eerste, tweede en laatste lid en 65 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (*feiten tot en met 24 maart 1997*)
- en vanaf 25 maart 1997 geformuleerd in de artikelen 42 § 1, 1°, 66, eerste, tweede en vijfde lid en 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (*feiten vanaf 25 maart 1997 tot en met 30 april 2000*)

door het uitvoeren van werken, het in stand houden ervan, door het verkavelen van grondeigendom of hoe dan ook, inbreuk te hebben gemaakt op de voorschriften der bijzondere plannen van aanleg, op de bepalingen van de titels II en III of op die van de verordeningen, vastgesteld ter uitvoering van titel III en van het eerste hoofdstuk van titel IV van voormelde wet en voormeld decreet,

- *feiten vanaf 1 mei 2000* strafbaar gesteld bij inbreuk op de artikelen 2, 99 § 1-1°, 146 al. 1-1°, 147, 149 en 204 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening de bij artikel 99 § 1, 1° bepaalde handelingen, werken of wijzigingen hetzij zonder voorafgaande vergunning hetzij in strijd met de vergunning hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de vergunning hetzij in geval van schorsing van de vergunning te hebben uitgevoerd, voortgezet of in stand gehouden,

in casu :

- A. vanaf 5 november 1992 (stuk 73) tot de datum van het bevel tot dagvaarding :

het instandhouden van drie opslagplaatsen, ingebouwde silo's met dakdoorbreking.

De kadastrale omschrijving van het onroerend goed dat het voorwerp van het misdrijf is, zijnde:

ligging:
aard en oppervlakte: zuivellabiek, 58 a 90 ca

wijk en nummer van het kadaster:

en de eigenaar ervan geïdentificeerd zijnde als:

geboren op

wonende te

die de eigendomstitel heeft verkregen krachtens de akte van afstand ontvangen op 18/10/1999.

Zijnde ook in zake :

de **GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR**, bevoegd voor het
 grondgebied van de provincie optredend namens het Vlaamse
 Gewest, met kantoor te

Herstelvorderende overheid,

hebbende als raadsman Mr.

loco Mr.

advocaat te

vrijwillig tussenkomende partij

Waarbij zich hebben gevoegd als burgerlijke partijen :

1. gepensioneerde en zijn echtgenote
2. beiden samenwonende te
3. bediende en zijn echtgenote
4. gepensioneerde, beiden samenwonende te
5. bediende en zijn echtgenote
6. bediende, beiden samenwonende te
7. bediende en zijn echtgenote
8. beiden samenwonende te
9. sportleraar en zijn echtgenote
10. bediende, beiden samenwonende te
11. bediende, wonende te
12. bediende en zijn echtgenote
13. bediende, beiden samenwonende te

allen ter terechtzitting vertegenwoordigd door Mr
 advocaat te

loco Mr.
 en Mr.

advocaat te

tegen : 1.
 2.

eerste beklagde voornoemd;
 tweede beklagde voornoemd.

Gezien de processen-verbaal;
 Gehoord de burgerlijke partijen in hun eis, vertegenwoordigd als voorzeggd;
 Gehoord de vrijwillig tussenkomende partij, vertegenwoordigd als voorzeggd;
 Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn voordracht der zaak en in zijn eis;
 Gehoord de beklagden in hun antwoorden en verdediging voorgedragen door henzelf
 en bijgestaan door hun raadsman mr. advocaat te
 De zaak werd in beraad genomen op 30.11.2005.

Gelet op het tussenvonniss van 27/10/2004.

1. Strafvordering

1.1. De beklagden worden enkel vervolgd voor het misdrijf van instandhouden van de wederrechterlijk opgerichte bouwwerken.

1.2. Huidige stand van de wetgeving.

Door art. 7 van het Decreet van 4 juni 2003 werd aan art. 146 van het DORO een derde en vierde lid toegevoegd dat luidt als volgt: "*De strafsancie voor het instandhouden van inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° geldt niet voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, voor zover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of voor zover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg.*"

Onder ruimtelijk kwetsbare gebieden worden verstaan

De strafsancie voor het instandhouden van de inbreuken, bedoeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, 6° en 7° geldt niet voor zover de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik niet gelegen zijn in:

1° ruimtelijk kwetsbare gebieden;

2° voor zover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of

3° voor zover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg.

In zijn arrest nr. van 22 juli 2004 oordeelde het Arbitragehof dat het eerste geval van strafbaarheid, namelijk wanneer het misdrijf plaats vindt in de ruimtelijk kwetsbare gebieden, voldoet aan de vereisten van nauwkeurigheid, duidelijkheid en voorspelbaarheid waaraan de strafwetten moeten voldoen.

De rechtsleer en rechtspraak waren verdeeld over de interpretatie van voormeld arrest, welke werd uitgeklaard door het Arbitragehof.

In zijn arrest nr. van 19/01/05 heeft het Arbitragehof beslist:

"*I. Vernietigt in art. 146, derde lid, van het Decreet van het Vlaamse Gewest van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijk ordening, zoals toegevoegd bij art. 7 van het Decreet van het Vlaamse Gewest van 4 juni 2003, de woorden " voor zover ze geen onaanvaardbare stedenbouwkundige hinder veroorzaken voor de omwonenden of*

voorzover ze geen ernstige inbreuk vormen op de essentiële stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming krachtens het ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg."

Dat het misdrijf van instandhouden omschreven onder de tenlastelegging A derhalve nog steeds strafbaar is indien de inbreuk gepleegd werd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied zoals omschreven door art. 146, vierde lid DORO.

Volgens de bepalingen van het gewestplan vastgesteld bij KB van 30/05/1978 is het perceel gekend ten kastaster onder gelegen deels in de woonzone en deels in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De vraag welke zich stelt is te weten of "landschappelijk waardevol agrarisch gebied" al dan niet dient beschouwd te worden als "ruimtelijk kwetsbaar gebied" zoals omschreven door art. 146, vierde lid DORO.

1.3. "Landschappelijk waardevol agrarisch gebied" = "Ruimtelijk kwetsbaar gebied" ?

Artikel 146, vierde lid DORO stelt: "*Onder ruimtelijk kwetsbare gebieden dient te worden verstaanagrarische gebieden met ecologische waarde of belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde....*".

Door de beklaagden wordt in besluiten gesteld dat "landschappelijk waardevol agrarisch gebied" een afzonderlijk gebied is dat dient onderscheiden te worden van agrarische gebieden met ecologische waarde of belang en agrarische gebieden met bijzondere waarde.

In art. 145 bis 6° wordt een identieke bepaling gegeven als in art. 146, vierde lid van wat onder "ruimtelijk kwetsbaar gebied" dient te worden verstaan. Art. 145 bis regelt de mogelijkheid tot verbouwen, herbouwen of uitbreiden van zonevreemde woningen.

Op 22/04/2005 (BS 29/04/2005)keurde het Vlaams Parlement het Decreet tot wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996" goed.

Artikel 3 van het voormeld decreet voorziet in de schrapping in art. 145 bis § 1, vierde lid van de woorden " agrarisch gebied met bijzondere waarde ". Dus als ruimtelijk kwetsbaar gebied wordt enkel weerhouden de "agrarische gebieden met ecologische waarde of belang".

In de parlementaire besprekingen van het ontwerp van voormeld wijzigingsdecreet werd met betrekking tot art.3 gesteld dat er ingevolge de recente rechtspraak discussie mogelijk was over de uitzonderingsregelingen voor zonevreemde woningen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied; dat het decreetaal voorziene regime wel degelijk kan worden toegepast in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, zodat de bewuste gebieden (zijnde dus landschappelijk waardevol agrarisch gebied) voor het vergunningsbeleid inzake zonevreemde woningen dus niet dient gerekend te worden tot ruimtelijk kwetsbare gebieden.

In de memorie van toelichting (zitting 11 maart 2005)wordt gesteld dat de rechtspraak de landschappelijk waardevolle gebieden beschouwde als "agrarische gebieden met

bijzondere waarde" en bijgevolg als "ruimtelijk kwetsbaar gebied"; dat dit echter nooit de bedoeling geweest is van het Vlaams Parlement met betrekking tot de aanpassing van de regeling rond de zonevreemde woningen en gebouwen.

"De voorgestelde decreetswijziging wil dan ook duidelijk maken dat landschappelijk waardevol agrarisch gebied geen ruimtelijk kwetsbaar gebied is voor de toepassing van de uitzonderingsregeling inzake zonevreemde gebouwen. Deze verduidelijking gebeurt door de term " agrarische gebieden met bijzondere waarde" in de lijst te schrappen. Dit resulteert in een limitatieve lijst van bestemmingsgebieden die allemaal effectief in het KB van 28 december 1972 inzake de gewestplannen , of als bijzonder voorschrijf in specifieke gewestplannen voorkomen. In art. 146 wordt thans geen wijziging voorgesteld omdat voor artikel 146 een meer fundamentele oplossing moet worden uitgewerkt, ingevolge de uitspraak van het Arbitragehof."

Tevens stelde men zich de vraag over de gevolgen van de decretale wijziging op de reeds getroffen arresten van de Hoven van Beroep.

Ten onrechte concludeerde men dat deze gevolgen onbestaande lijken te zijn en geen overgangsregeling noodzaken, vermits de arresten zouden getroffen zijn naar aanleiding van de vervolgingen van bouw misdrijven (art.146) en niet naar aanleiding van toepassingen van de afwijkingsregeling inzake zonevreemde gebouwen (art.145bis). Men stelt enkel: *"dat de huidige verduidelijkende wijziging in art. 145 bis niet gerelateerd wordt aan de lijst met kwetsbare gebieden van art.146. Welke gebieden als kwetsbaar worden beschouwd in het kader van de handhaving moet afzonderlijk worden beschouwd."*

In haar advies van 27/01/2005 wijst de Mina –Raad echter wel duidelijk op de problematiek van de verjaringsmogelijkheden voor bouw misdrijven, zij stelt dat immers enkel in de ruimtelijk kwetsbare gebieden – zoals gedefinieerd in art. 145bis en 146 – de overtredingen niet kunnen verjaren.

Het belang van een duidelijke bepaling van welke gebied als "ruimtelijk kwetsbaar gebied" moet worden beschouwd, blijkt niet alleen uit het onderhavig geschil, maar ook uit de diverse terzake reeds gedane uitspraken (zie. Corr. Hasselt, 13de kamer van 8/06/2004, onuitgegeven; nota van bij arr.Cass.nr van 22/02/ 2005 – T.R.D.S.2005:38; nota van Vervoort en Flamey bij arrest Hof van Beroep Brussel 15de kamer van 18/11/2003 CDPK 2005-1)

1.4. Conclusie

Het is inderdaad zo dat de strafrechter de strafwet enkel mag interpreteren, niet uitbreiden.

Wel is het de rechter toegelaten buiten de tekst van de wet om te zoeken naar de wil van de wetgever en de tekst derwijze te interpreteren dat hij met de bedoelingen van de wetgever overeenstemt. (C. Van Den Wyngaert "Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen" Maklu 1999,73).

Uit het door het Vlaamse Parlement goedgekeurd ontwerp van decreet blijkt duidelijk de bedoeling van de wetgever om de landschappelijk waardevolle gebieden niet te catalogeren als ruimtelijk kwetsbaar gebied.

Aan het begrip "waardevol agrarisch gebied" kan geen verschillende interpretatie worden gegeven naar gelang de vervolging van bouw misdrijven wordt beoogd (art.146) enerzijds, of de toepassing van de afwijkingsregeling inzake zonevreemde gebouwen wordt beoogd anderzijds.

Landschappelijk waardevolle gebieden zijn volgens de visie van de wetgever geen "ruimtelijk kwetsbaar gebied".

De instandhouding is derhalve niet langer strafbaar.
De strafvordering die erop betrekking heeft is niet ontvankelijk.

2. Herstelvordering.

Door de gemachtigde ambtenaar werd een herstellvordering gesteld bij schrijven van 2/06/1993, welke werd voortgezet door de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur.

De discussie bestaat echter wel nog over de draagwijdte van de bewoordingen in art. 146 derde lid DRO " *De strafsanctie geldt niet ...*".

Een deel van de rechtsleer is van oordeel dat er sprake is van een "strafuitsluitingsgrond"; een ander deel van de rechtsleer stelt dat er sprake is van het wegvallen van het misdrijf van de instandhouding indien aan de gestelde voorwaarden is voldaan, dat de decreetgever derhalve aan de delictomschrijving zelf heeft geraakt en niet enkel aan de strafwaardigheid.

De rechtbank is van oordeel dat art.146 al. 3 dient gelezen te worden in de zin dat, indien aan de gestelde voorwaarden is voldaan, het misdrijf zelf van de instandhouding wegvalt.

Deze zienswijze wordt gesteund op de overweging dat deze interpretatie overeenstemt met de bedoeling van de wetgever, namelijk het bouw misdrijf niet langer te beschouwen als een voortdurend misdrijf en de strafbaarstelling van de instandhouding te schrappen (Parl.St., Vlaams Parlement, 2002-2003, nr.15777, p.38); instandhouding is niet langer een misdrijf tenzij de handelingen, werken, wijzigingen of het strijdige gebruik gelegen zijn in de ruimtelijk kwetsbare gebieden of m.a.w. het betreft niet louter een "strafuitsluitende verschoningsgrond", doch wel een "depenalisering" van het misdrijf van instandhouden van de stedenbouwmisdrijven.

Niet alleen de strafvordering vervalt maar ook de vordering tot het opleggen van een herstelmaatregel.

In dit verband dient verwezen te worden naar eerdere rechtspraak van deze rechtbank onuitgegeven: Gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur t e.a., 6de kamer van 24/12/2004 en de aldaar geciteerde rechtsleer en rechtspraak.

3. Vordering burgerlijke partijen

De burgerlijke partijen stelden zich op de terechtzitting van 26/04/2004; zij vorderden elk een bedrag van 380 euro meer een dwangsom van 1000 euro per dag.
Dat deze vordering ontvankelijk is, doch dient te worden afgewezen als ongegrond.

Gelet op de genoemde artikelen en de hiernavolgende artikelen:
art. 91 K.B.28.12.1950 verv.K.B.29.7.92 gew.K.B.23.12.93 gew.K.B.11.12.01(€);(gerechtskosten)
Wet van 15 juni 1935, art. 2, 11 tot 14, 21 tot 24, 31 tot 37, 40, 41;
Wetb. van strafvordering, art. 162, 182, 184, 185, 189, 190, 190 ter, 194, 195;
Strafwetboek, art. 2, 66;
EG Verordening nrs.1103/97, 974/98 & 2866/98 van de Raad van 17.6.97, 3.5.98 & 31.12.98(€);
art. 2,3,4,6,9 Eurowet 78 d.d. 26.6.2000;KB 20.07.2000; (BS 30.8.2000)(€);
art. 3 Eurowet 77 d.d. 30.06.2000;KB 20.07.2000; (BS 30.8.2000)(€);

Om die redenen, de Rechtbank, recht doende:

op tegenspraak;

Verklaart de strafvordering niet langer ontvankelijk.

Zegt voor recht dat de herstellvordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur gesteund is op het misdrijf onder de tenlastelegging A niet langer ontvankelijk is.

Verklaart de vordering van de burgerlijke partijen ontvankelijk, doch wijst ze af als ongegrond.

Legt de gerechtskosten begroot op 134,63 euro ten laste van de staat.

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van: -----

---- **VEERTIEN DECEMBER TWEEDUIZEND EN VIJF** ----

Aanwezig: -----

ondervoorzitter, alleenrechtsprekend rechter in strafzaken:
Substituut-Procureur des Konings;
adjunct-griffier;